

STRETNUTIE POUŽÍVATEĽOV DATABÁZ PROQUEST A WEB OF SCIENCE

Mgr. Matej Harvát, PhD.; matej.harvat@cvtisr.sk; (Centrum vedecko-technických informácií SR)

Podujatie ProQuest Day sa konalo 24. 10. 2025 v priestoroch Centra vedecko-technických informácií SR. Program bol koncipovaný ako séria tematických blokov, v rámci ktorých experti zo spoločnosti Clarivate a zástupca Albertiny icome Bratislava predstavili aktuálne novinky v portfóliu ProQuest. Stretnutie prebiehalo v slovenskom a anglickom jazyku, čím reflektovalo medzinárodný aj lokálny charakter prezentovaných tém.

<https://doi.org/10.52036/1335793X.2025.2.79-80>

ProQuestDay otvorila Jitka Dobbersteinová z CVTI SR, pričom úvodom zarámcovala stretnutie v zmysle prakticky orientovanej platformy pre zdieľanie novínok a skúseností s využívaním kľúčových licencovaných zdrojov vo výskume a vo vysokoškolskom vzdelávaní. Nadväzne sa pozornosť presunula na prehľad nových produktových a obsahových smerovaní ProQuestu. V prezentácii *How ProQuest Builds Smarter Collections for Research and Teaching* Martin Blomkvist priblížil, ako ProQuest rozvíja svoje kolekcie s dôrazom na lepšiu kurátorskú logiku, prepojiteľnosť obsahu a podporu výučby aj výskumných workflowov. Téma zdôraznila posun od pasívneho sprístupňovania zdrojov k aktívnej podpore „používateľských scenárov“, čiže konkrétnejších potrieb v akademickom prostredí.

Na tento prístup nadviazala Natasha Edmonds v príspevku *ProQuest Ebooks: Built for research, curricula, and life-long learning*, v ktorom predstavila vývoj e-bookových kolekcíí orientovaných na potreby kurikul, výskumných projektov i celoživotného vzdelávania. Akcentovala sa najmä flexibilita akvizíčných modelov a rastúci význam elektronických kníh ako stabilnej súčasti akademických knižníc, pričom dôraz bol kladený na ich integráciu do výučbových platforiem. Zástupca Albertiny icome Bratislava Ladislav Svršek následne predstavil novinku *ProQuest Central Premium* ako rozšírenie existujúceho ProQuest Central. Pre používateľov je podstatné najmä posilnenie tematického pokrytia a prístup k nadstavbovým kolekciam. Výraznejšie rozšírenie vedeckého obsahu databáz môže mať priamy dopad na kvalitu a efektivitu pri tvorbe výstupov i rešerší.

Druhá časť programu sa sústredila na inovované nástroje pre výskum a výučbu, s dôrazom na aplikácie umelej inteligencie. Ladislav Svršek v prezentácii o AI

nástrojoch v e-zdrojoch a službách ProQuest ukázal, ako sa AI postupne stáva štandardnou vrstvou pri vyhľadávaní a obsahových analýzach – od inteligentného odporúčania relevantnej literatúry po zjednodušenie práce so zdrojmi v rámci vedeckého písania. Michal Tomczyk v príspevku *Clarivate AI in Research Strategy* doplnil tento pohľad o širšiu stratégiu Clarivate, v ktorej AI neplní len úlohu asistencie pri vyhľadávaní, ale aj nástroja na interpretáciu, mapovanie a strategické hodnotenie výskumných trendov.

Martin Blomkvist uzavrel blok ukážkou *From Access to Insight: Unlocking the Power of ProQuest Central with TDM Studio*, kde priblížil možnosti textovej a dátovej „ťažby“ (Text and Data Mining) priamo z obsahu ProQuest Central. Posolstvo príspevku bolo zrejme najmä v kontexte rastúceho dôrazu na „data-driven research“, kde licencované databázy neposkytujú len zdroje na čítanie, ale aj podklady pre výpočtové prístupy vo výskume.

Záverečný blok pod názvom *Vaše časopisy, knihy a dizertácie v ProQueste* sa venoval otázke viditeľnosti a zapojenia lokálneho obsahu. Meinhard Kettler v prezentácii *Amplify the global reach of Slovak early-career research* zdôraznil význam sprístupňovania dizertácií a prác začínajúcich výskumníkov v medzinárodných databázach, čím sa posilňuje ich vyhľadateľnosť aj potenciál citovanosti. Následne Agnieszka Studencka v príspevku *Global Content Partnerships: Unlocking New Opportunities Together* poukázala na to, že budovanie partnerstiev s národnými inštitúciami je kľúčovým predpokladom pre systematické zviditeľňovanie regionálneho a jazykovo špecifického obsahu v globálnych agregátoroch. Ladislav Svršek túto rovinu uzavrel témou lokálneho obsahu v databázach ProQuest, pričom explicitne pomenoval potenciál slovenských vedeckých a odborných

PODUJATIA

výstupov v prostredí ProQuestu. V slovenskom kontexte je táto otázka dôležitá nielen pre prestíž a dostupnosť národnej produkcie, ale aj pre vytváranie udržateľných kanálov, cez ktoré sa môže lokálny výskum prirodzene prepojiť s medzinárodným akademickým ekosystémom.

V závere tohto inštruktážneho podujatia sa potvrdilo, že popri technologických inováciách rastie význam strategickej práce s lokálnym obsahom a jeho aktívneho zapájania do veľkých svetových platforiem. Pre CVTI SR je tento smer obzvlášť relevantný, keďže sa prirodzene spája s dlhodobou úlohou inštitúcie podporovať dostupnosť, kvalitu a medzinárodnú viditeľnosť slovenských výskumných výstupov.

